НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

ХМАРНИЙ СЕРВІС COCALC ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ

ПОПЕЛЬ Майя Володимирівна
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
відділу хмаро орієнтованих систем
інформатизації освіти,
Інститут інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України,

Київ – 2017

Актуальність роботи

Перехід у навчанні від використання традиційних комп'ютерно-орієнтованих засобів і сервісів до хмарних створює кращі умови:

- для педагогічного ВНЗ
- для викладачів
- для ІКТ-підрозділів педагогічного ВНЗ
- для слухачів і педагогів курсів підвищення кваліфікації

Спостерігаються суперечності:

між рівнем абстракції математичних об’єктів і можливостями забезпечення наочності шляхом їх комп’ютерної інтерпретації

між доцільністю широкого використання ІКТ сервісів математичного призначення у підготовці майбутніх учителів математики та недостатніми можливостями їх забезпечення ІКТ-відділеннями педагогічних ВНЗ

між доцільністю забезпечення ІКТ-аутсорсингу хмарної інфраструктури навчання майбутніх учителів математики в Україні та неадаптованістю зарубіжних хмарних математичних сервісів до вимог вітчизняних освітніх стандартів

між потенціалом використання хмарних математичних сервісів у процесі формування професійних компетентностей вчителя математики та нерозробленістю відповідної методики використання

теоретично обґрунтувати та розробити методику використання хмарного сервісу CoCalc як засобу формування професійних компетентностей вчителя математики

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Задачі дослідження

1) дослідити стан проблеми використання хмарних сервісів у навчанні майбутніх учителів математики;

2) виокремити професійні компетентності, що набуваються з використанням CoCalc, та визначити показники, рівні їх сформованості у майбутніх учителів математики;

3) розробити модель використання хмарного сервісу CoCalc як засобу формування професійних компетентностей майбутніх учителів математики;

4) розробити методику використання хмарного сервісу CoCalc як засобу формування професійних компетентностей вчителя математики та експериментальним шляхом перевірити їх ефективність.

Об’єкт дослідження

процес формування професійних компетентностей вчителя математики у ВНЗ

Предмет дослідження

методика використання хмарного сервісу CoCalc як засобу формування професійних компетентностей вчителя математики

Наукова новизна і теоретичне значення одержаних результатів

- ***уперше*** **теоретично обґрунтовано методику та розроблено модель використання хмарного сервісу CoCalc як засобу формування професійних компетентностей майбутніх учителів математики;**
- ***уточнено*** **професійні компетентності майбутніх учителів математики, формування яких доцільно здійснювати з використанням CoCalc; напрями використання хмарного сервісу CoCalc у навчанні майбутніх учителів математики, показники і рівні визначення сформованості професійних компетентностей;**
- ***набули подальшого розвитку*** **теоретико-методичні засади створення та використання комп'ютерно-орієнтованих систем і засобів навчання, методика застосування апаратних і програмних засобів інформатизації освіти.**

Професійна компетентність вчителя математики

- **це здатність особи на основі знань, умінь, навичок та особистісного ставлення здійснювати професійну діяльність з навчання математики учнів та досягати певних результатів.**

Переваги використання хмаро орієнтованих систем комп’ютерної математики:

економія ресурсів

зниження навантаження на аудиторний фонд, навколишнє середовище, витрат на придбання та модернізацію комп’ютерної техніки, програмне забезпечення, оплату роботи

мобільність доступу

заняття у міру засвоєння матеріалу в зручний час і в зручному місці

еластичність

надання додаткових обчислювальних ресурсів на вимогу користувача

Напрями використання CoCalc (1)

1) організація навчальної комунікації;

2) підтримування індивідуальних та групових форм організації навчальної діяльності;

3) підтримування управління навчанням;

4) забезпечення наочності шляхом побудови різних інтерпретацій математичних моделей, візуалізації математичних абстракцій тощо;

Напрями використання CoCalc (2)

5) забезпечення доступності та науковості завдяки використанню спільного інтерфейсу доступу до об’єктів середовища та надійного програмного забезпечення з відкритим кодом;

6) підвищення часової та просторової мобільності;

7) формування єдиного навчального середовища, зміст якого розвивається у процесі навчання.

Методично обґрунтоване використання хмарного сервісу CoCalc у процесі навчання сприятиме підвищенню рівня сформованості професійних компетентностей майбутніх учителів математики.

ГІПОТЕЗА ДОСЛІДЖЕННЯ

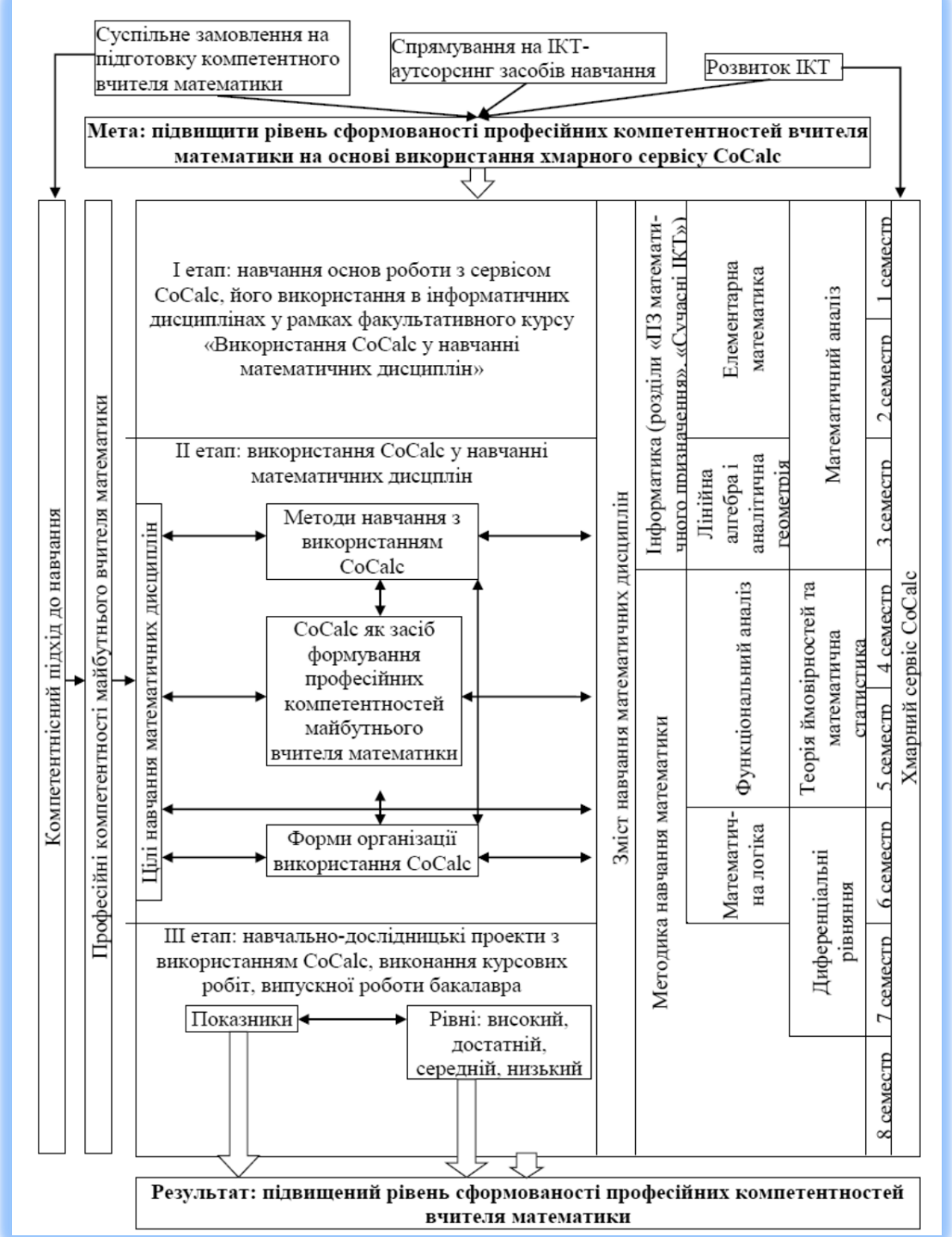

Модель використання хмарного сервісу CoCalc як засобу формування професійних компетентностей вчителя математики

Методика передбачає два шляхи запровадження CoCalc

1. Навчання за програмою факультативу “Використання CoCalc у процесі вивчення математичних дисциплін”.
2. Систему тренінгів, семінарів, вебінарів, індивідуальних консультацій, що можуть здійснюватися в ході пілотного експериментального дослідження.

Методика використання CoCalc як засобу формування професійних компетентностей вчителя математики (1)

- **На І етапі до варіативної частини освітньо-професійної програми підготовки бакалавра математики доцільно вмістити факультативний курс «Використання CoCalc у процесі вивчення математичних дисциплін».**

Методика використання CoCalc як засобу формування професійних компетентностей вчителя математики (2)

- **На ІІ етапі формування професійних компетентностей відбувається у нормативних математичних навчальних дисциплінах.**
- **ІІІ етап охоплює виконання навчально-дослідницьких проектів з використанням CoCalc, курсових робіт, випускної роботи бакалавра.**

Контрольні та експериментальні групи

- **склад *контрольних груп* (КГ) охоплював студентів груп, що навчались за традиційною методикою формування професійних компетентностей вчителя математики;**
- **склад *експериментальних груп* (ЕГ) охоплював студентів груп, які навчалися за авторською методикою використання CoCalc як засобу формування професійних компетентностей вчителя математики.**

Порівняння розподілів експериментальних та контрольних груп студентів за рівнями сформованості компонентів системи професійних компетентностей вчителя математики

Шкала рівнів	Компоненти					
	Інформаційно-технологічні		Математичні		Пердметно-педагогічні	
	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ	ЕГ
На констатувальному етапі експерименту						
Високий	2	2	15	15	12	12
Достатній	12	14	22	23	6	10
Середній	25	25	11	12	7	12
Низький	22	20	13	11	36	27
Всього	61	61	61	61	61	61
Емпіричне значення критерію Фішера	0,49		0,19		0,77	
Критичне значення критерію Фішера	1,64		1,64		1,64	
Після формувального етапу експерименту						
Високий	2	5	8	15	11	16
Достатній	12	28	18	25	6	13
Середній	28	21	20	16	9	14
Низький	19	7	15	5	35	18
Всього	61	61	61	61	61	61
Емпіричне значення критерію Фішера	3,61		2,57		2,26	
Критичне значення критерію Фішера	1,64		1,64		1,64	

ВИСНОВКИ

Виокремлені напрями використання сервісу CoCalc у процесі навчання математичних дисциплін, обґрунтовано переваги використання хмарних сервісів: економія ресурсів, мобільність доступу, еластичність.

У складі професійних компетентностей майбутнього вчителя математики, що набуваються з використанням CoCalc, виокремлено наступні: предметно-педагогічні, інформаційно-технологічні та математичні компетентності, які входять до складу предметних, технологічних та професійно-практичних компетентностей.

Розроблено модель використання хмарного сервісу CoCalc як засобу формування професійних компетентностей вчителя математики, в якій враховано зв'язки між компонентами професійних компетентностей та усіма циклами дисциплін програми підготовки вчителя математики у педагогічному ВНЗ.

Запровадження методики використання хмарного сервісу CoCalc як засобу формування професійних компетентностей вчителя математики відбувається у три етапи: I етап: пропедевтичний, II етап: формувальний, III етап: розвивальний. Експериментально підтверджено, що рівень професійних компетентностей майбутніх вчителів математики буде вищим, якщо у процес навчання педагогічно обґрунтовано запроваджувати розроблену методику використання хмарного сервісу CoCalc, як засобу формування професійних компетентностей вчителя математики.

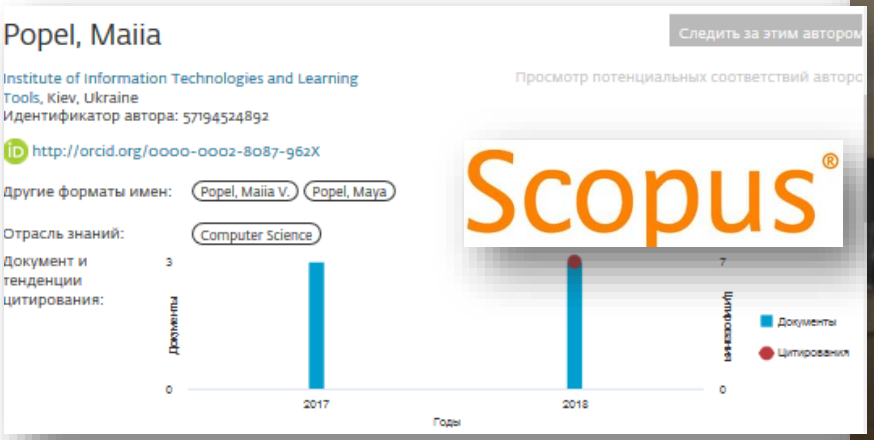
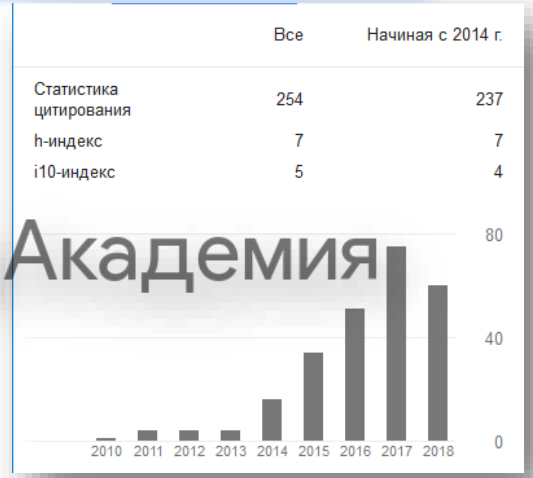
Дякую за увагу!